

MEIE KÜLALINE — AJALEHT

SÕNA ON KIEVI POLÜTEHNİKUTEL

(Algus «Tallinna Polütehnikus» nr. 19 — 15. 10. 62. a.)

ÜLELIDULISEST NÄITUSEST OSAVÕTJA-ÜLIÖPILANE.

Mehaanikateaduskonna III kursuse üliõpilane Mihhail Piun võttis aktiivselt osa keevitus-poolautomaadi loomisest, mis on eksponeeritud NSVL rahvamajanduse saavutuste näitusel. Selle automaadi loojaid premeeriti ja autasustati näituse pronksmedalitega.

«ÜMBER MAAILMA».

Meie instituudis õpivad üliõpilased väikesest kangelaslikust Kuubast. Kohtumisele nendega oli pühendatud õhtu tsüklist «Ümber maailma». Kuuba üliõpilased jutustasid oma rahva võitlusest Hispaania ja hiljem Ameerika kolonisaatorite vastu ja uue elu ülesehitamisest vabastatud maal. Kõike, millest jutustati, me nägime järgnevalt Kuuba kinokroonika kaadrites ja dokumentaalfilmis «Leegitsev saar».

ÕPPEVAHENDID ÜLIÖPILASTELE

Instituudi peahoones võib raamatukioskist osta õppevahendeid,

mida on koostanud meie instituudi õppejõud ja teaduslikud töötajad. On ilmunud trükist A. B. Tsaplinski «Raadiolekande seadmete kursuseprojektide koostamine», A. V. Svetšnikovi «Andurid», V. V. Manžurneti «Hüdraulilise lubja tootmine».

RÜHMA AKTIIV JA DEKANAAT

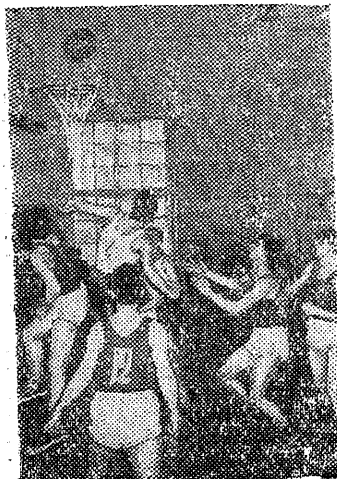
Teaduskondade komsomolirühmade aktiiv on tihedas koostöös dekanaadiga võitluses kõrge õppe- ja distsipliini edasise tugevdamise eest. Üks kord nädalas aktiiv annab aru dekanaadile abinõudest, mis on tarvilikse võetud distsipliinirikkujate suhtes ja seltsimeheliku vastastikuse abistamise organiseerimise eesmärgil.

ŠEFLUSALUSE RAJOONI ÕPETAJATE SEMINAR

Instituudis organiseeriti šeflusaluse Ivankovi rajooni koolide õpetajate seminar teemal: «Automaatika alused ja tema rakendamise rahvamajanduses.»

RAAMAT «KIEVI POLÜTEHNILISE INSTITUUDI AJALOOST»

Suurt populaarsust on pälvinud äsjailmunud raamat «Kievi Polütehnilise Instituudi ajalooost». See on dokumentide ja materjalide kogumik, mis hõlmab ajavahemikku 1898. a. — 1917. a.

KORVPALL ON KPI-S ÜKS POPULAARSEMAID SPORDIMÄNGE.

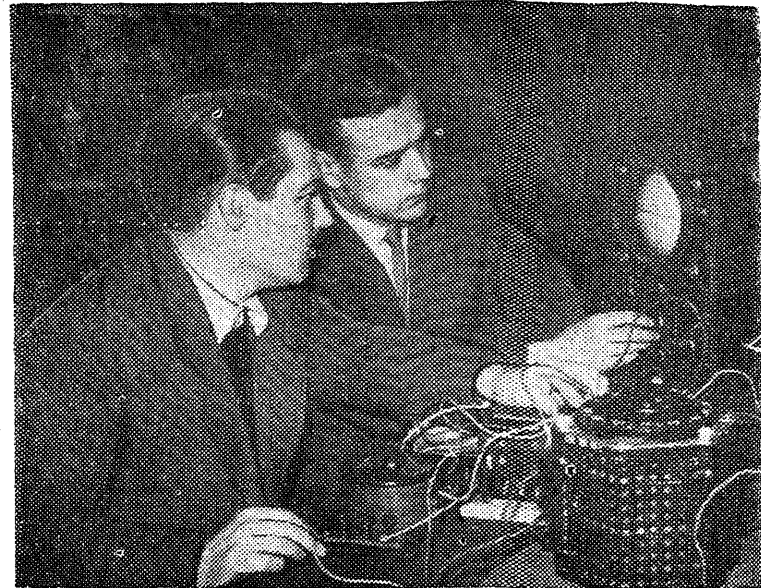
TÖÖLEPINGUD

KPI õppe-eksperimentaaltöökodades valmistasid üliõpilased töölised 1961. aasta jooksul 1340 autotransformaatorit, 8 poolautomaati, 40 000 traktoripuksi.

ÜHISEL JÕUL

Nüüd lahendavad teadlased koos kaevuritega selliseid küsimusi nagu võitlus maaluse vee, gaasi ja tolmu vastu, tootmisprotsesside automatiseerimine, kaevandusjaoskondade elektrivarustuse ratsionaalsete skeemide koostamine jt.

Ka üliõpilasi tõmmatakse loova koostöö lepingu täitmisele kaasa. Viienda kursuse üliõpi-

Elektrikutel on käsil uue seadme katsetamine

lastele näit. antakse vastavad teemad reaalselt diplomiprojektide jaoks, mida nad kaitsevad kaevandustes.

EHITUSTEGEVUS KPI-S

Poljevaja tänav KPI läheduses täienes 1961. a. uue üliõpilaste ühiselamuga nr. 6.

1962. a. on kavas ehitada uus üliõpilaste ühiselamu, antakse eksploatatsiooni äsjaehitatud õppe-raadiokorpus. Aasta tagasi alustas KPI koos Kievi Rahvamajanduse Nõukogu Projekteeerimis-konstrueerimis- ja tehnoloogilise Intsituudiga (PKTI) masinaehituse teadusliku uurimise baaslaboratooriumi loomist.

Mis on siis uut selle laboratooriumi organisatsioonis ja töös?

Esiteks see, et ta on organiseeritud tihedas seoses Kievi majandusrajooni tööstusega, PKTI-le on see uurimis-konstrueerimislaboratoorium üks tootmisbaasidest masinaehitustehaste kompleksse automatiseerimise ülesannete lahendamisel.

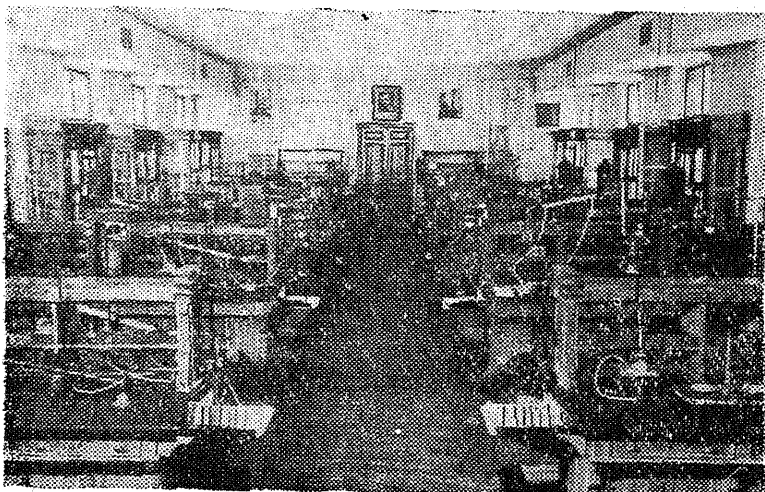
Teiseks on laboratoorium organiseeritud ületeaduskonnalise laboratooriumina. Ta peab ühendama kateedrite teaduslikku uurimistööd ühe üldise suure probleemi kallal. Kolmandaks on laboratooriumi

juures organiseeritud üliõpilaste konstrueerimisbüroo. Edaspidi luuakse ka üliõpilaste uurimisgrupp. Mõõdunud aastal tegid üliõpilased laboratooriumi jaoks diplom- ja kursuseprojekte, mis realiseeritakse.

Laboratooriumi koosseisus töötab 19 inimest. Laboratooriumi poolt vähem kui aasta vältel täidetud projektülesannete üldmahtu iseloomustavad järgmised arvud: on välja töötatud 94 automatiseeritud sõlmede varianti, neist on vastu võetud esimeses järjekorras valmistamiseks 47; valmistatud tööjoonised kalkal ja valguskoopiates, 26 sõlmjoonist, kokku ligi 400 lehte komplektseeritu- ja jooniseid.

1962. aasta plaani kohaselt töötab laboratooriumi konstrueerimisbüroo edukalt välja võllide töötlemise automaatiini projekti. Projekteeritakse ja seatakse üles katseseadmeid hõõrdekoefitsientide määramiseks, detailide läbivuse määramiseks automaatiinide transportseadmetes ja löökkoormuste uurimiseks. PKTI ettepanekul tuleb uurimisele ka küsimus automaatiinide kasutamise masinaehituses.

(Selle artikli materjali valmistas Kievi Lenini ordenit kandva Polütehnilise Instituudi ajalehe toimetus)

Kievi Polütehnilise Instituudi keemialaboratoorium.

VIII ÜLEMAAILMNE...

(Algus «Tallinna Polütehnikus» nr. 18 — 22. 09. 62. a.)

Festival, see on tohutu arv kohtumisi uute inimestega. Ligi tuhat arvukate osavõtjatega — delegatsioonidega kohtumist, ligi pool tuhat kontserti, sada spordivõistlust ja 40 kunstilist konkursi ning mitmed, ei mitmekümned tuhandad uued tutvused eri maade, erinevate kontinentide, erinevate tõekspidamisega noorte vahel.

Muljed kohtumistest festivalil on nagu muljed suure kunstinaäituse külastamisest. Näituse, kus on kujutatud eri maade nägu.

See on nagu tohutu ekskursioon mööda erinevaid maailma maid.

Ekskursioon, mille eeliseks, võrreldes tavalise turismiga, on see, et raam ei varjuta pilti. Iga maa ilmestajad — inimesed on nagu välja tõstetud raamist.

Vahemärkus: pahatihti matkadel välismaale mõned inimesed ei jõuagi kaugemale «pildiraami vaatamisest», see on losside ja kirikute, muuseumide ja kunstigaleriide ja teiste võiks öelda esmeliste objektide nägemisest. Mõnikord ei võimalda seda turismijuhid kohapeal, mõnikord — ja see on juba halvem — ei ole turistil selleks endal erilist soovi. Kuid

tundub, et selline sõit võõrale maal, kus kaasatoodud muljetest domineerivad asjad, mitte elavad inimesed, ei ole oma eesmärgi täitnud. Paraku paljudel juhtudel tingib sellise tulemuse ka vähene keeleoskus. Kahju, et maailmas kõneldakse erinevaid keeli! Kuid nii see on. Seetõttu moraal (kuigi see ei ole kellelegi uudeks) — vaja on osata vähemalt hästi vene ja ühte-kahte võõrkeelt. Mõnikord jõuame selle tõe tunnetamisele kahjuks alles siis, kui parem aeg keele õppimiseks on jäänud seljataha. Oeldu ei kehti ainult keele suhtes. Mõnel puhul võib seda tunda ka poliitilise, sotsioloogilise või filosoofilise probleemi sügavama lahendamise vajaduse korral.

Kohtumised uute huvitavate inimestega algasid tegelikult enne, kui olime jõudnud festivalile.

Nõukogude Liidu delegatsioon. 700 noort. Põgus festivalieelne nädal on väga lühike, et kõiki neid tundma õppida. Kuid siiski. Mõnede puhul ütleb juba nimi midagi, ning näed neid nüüd elusuuruses. Teistega enne tutvud ja siis sööbib mällu ka nimi. Kuid võib juhtuda ka kolmandat moodi. Moskva Riikliku Ülikooli komsomolikomitee sekretär, delegatsiooni üliõpilasgrupi liige Vladimir Fedossejev küsis minult: «Mida arvad Jevgeni Jevtušenko värssidest?» Pean tunnustama, et ma olin piinlikus olukorras. Olin lugenud üht — «Moskva kaubamaja» ajakirja «Nooruse» vahendusel, kuid selle juba unustanud (paraku üks luuletus on ikkagi väga vähe, et jälge jätta), kuul-

nud kolme värssi autori esituses Moskva televisioonis ja — kõik! Tekkis tunne, et olen ikka piira-

tud küll — oma vabariigi autoritest veel ikka midagi teab, aga vennasrahvaste omast, eriti

Sammub Aafrika.

NSVL—USA — rahu, sõprus!

MEIE JUUBILARE

Dotsent Soonvald 50-aastane

TPI autotranspordi kateedri juhataja dotsent Eugen Augusti p. Soonvald pühitses 18. oktoobril 1962. a. oma 50. a. sünnipäeva.

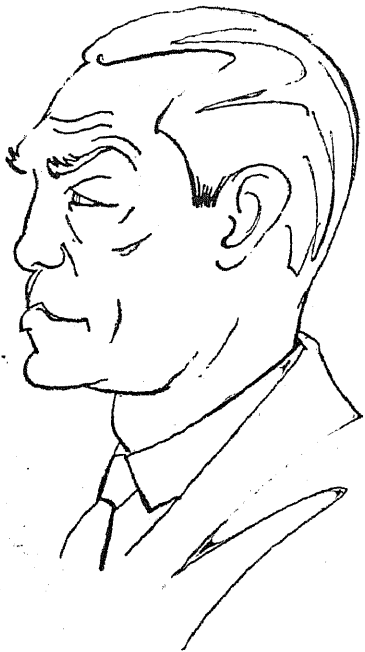
1940. a. pärast Nõukogude korra kehtestamist oli E. Soonvald üks esimesi mehaanikateaduskonna lõpetajaid.

Alanud Suur Isamaasõda viis sm. Soonvaldi koos paljude TPI õppejõududega Eesti Rahvuskorpuse ridadesse.

Sõja lõppedes pöördus E. Soonvald tagasi Tallinna Polütehnilisse Instituuti, kus ta 1945. a. valiti dotsendi ametikohale. Töötades masinaelementide kateedris asus ta eestikeelse masinaehitusalase kirjanduse väljaandmisele. Üle kümne aasta, 1947-1958. a. töötas ta mehaanikateaduskonna dekaanina, suunates mehaanikateaduskonna profileerivate erialade väljakujundamist.

1948. a. sai ta ENSV Ministrite Nõukogu preemia freesturba-koguja FTK-1 eest, 1949. a. ENSV MN preemia turbaekskavaatori TEM-i eest. Freesturba tootmise täiustamise eest omistati 1950. a. dotsent E. Soonvaldile koos grupi masinaehitustehase «Ilmarise» töötajatega veelgi kõrgem autasu - Riiklik preemia.

Eriti palju on sm. Soonvald abistanud Tallinna Masinaehi-

tustehast ja Ekskavaatoritehast konstruktsioonibüroode väljakujundamisel, suunates sinna mehaanikateaduskonna vanemate kursuste üliõpilasi ja juhendades nende tööd.

Tallinna Ekskavaatoritehases toimus uute ekskavaatoritüüpide ETN-171 jt. väljatöötamine tema otsesel juhendamisel. Uute originaalsete konstruktsioonide eest autasustati Sm. Soonvaldi Üleliidulise Rahvamajanduse Saavutuste Näituse preemiaga.

Tihe side praktikaga ja suur vastutulelikkus kõigile on teinud dots. Soonvaldist ühe lugupeetavama õppejõu Tallinna Polütehnilises Instituudis.

Suurte teenete eest spetsialistide ettevalmistamisel ja teaduse arendamisel autasustas NSVL Ülemnõukogu Presiidium 1961. a. sm. Soonvaldi Lenini ordeniga.

Seoses viiekümneenda sünnipäevaga ja kauaaegse ning edukate teadusliku ja pedagoogilise tegevuse eest autasustas Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium dots. Soonvaldi Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Head pedagoogi, väsimatu energiaga konstruktorit ja teadusliku töötajat õnnitlesid tema 50. a. sünnipäeva puhul töökaaslased, üliõpilased ja insenerimehaanikute pere.

Soovime juubilarile väsimatut energiat ja tööd edaspidiseks viljakaks tegevuseks.

TÖÖKAASLASED

MUSTAMÄE ÜHISELAMUS

9. okt. k. a. toimus TPI Mustamäe ühiselamus üldkoosolek. Aruandega esines ü/e nõukogu esimees üliõpilane V. Brett. Bretti aruandest selgus ü/e nõukogu puudulik töö, mille põhjustas ühiselamus elavate ja ü/e nõukogusse kuuluvate üliõpilaste äärmine ükskõiksus ühiselamus toimuvate sündmuste vastu.

Valiti uus ü/e nõukogu koosseis: Ü/e nõuk. esimees - E. Tippe (AA-79), asetäitja - A. Soone (AS-72), asetäitja - V. Tallo (AL-71), valvülem - E. Martin (AV-58), san. kontroll - V. Brett, spordiorg. - L. Ounlo (E-72), seinalehe toim. - I. Starkopf (E-72), kult. mass. töö - M. Arus (AV-58).

Korrusevanemad: I - T. Laud, (OE-11s), II p. - I. Urm (ES-73), II v. - A. Jusson (E-32), III p. - K. Luuk (OF-52), III v. - P. Lepo (MM-11s), IV p. - A. Asi (AKR-56), IV v. - Ü. Urbas (AS-72), V p. - R. Kasela (AT-54), V v. - A. Seeblum (AGT-14s).

Uus ü/e nõukogu kinnitati ühel häälel.

Jooksvate küsimuste arutamisel selgusid järgmised põhilised puudused:

- 1. Puuduvad joonestuslauad.
2. Ühistohtlustamine on halb.
3. Palju elektri- ja kanalisatsioonirikkeid.
4. Autobussiliiklus pole pidev.
5. Jätab soovida köökide ja sanitaarsõlmede kasutamise kord üliõpilaste poolt.
6. Esineb üliõpilaste ebaväärikat käitumist.

Lõpuks võttis sõna uus ü/e nõukogu esimees. Ta kutsus üliõpilasi aktiivselt toetama ü/e nõukogu tööd, mitte kõrvale hiilima ühiskondlikest tööd ühiselamus ja käituma ühiselamus kui ka väljaspool teelise nõukogude üliõpilasena. E. TIPPO (AA-79)

EMAARMASTUS.

Minu laps on kõigest 272 kuuld vana, aga kaalub juba 173 naela.

EDUARD MÄTAS 60-aastane

Üks instituudi terastala, kes hästi valdab oma ala, sai meheikkaka.

Kuus aastakümnet pole palju kui mees on ise nagu kalju ja hingelt rikas.

Kui palju tehtud on bilansse kui palju arutatud šansse - kas läheb läbi?

Ja ilalgi Eduard Mätas, ei jätnud meie maja hätta, ei teinud häbi.

Las sama palju aastakümneid veel laulda sulle arved hümned ja klapiks rubla!

Et ükski sinu peetav raamat ei elaks läbi mingit draamat - soovida luba!

E. Haggi-Tamme sõbralikud šaržid, O. Rootsi luuletus.

MAAILM 20. AASTA PÄRAST

NLKP XXII kongressi töö ajal pressiagentuur «Novosti» esitas kõige erinevamate maade teadlastele, ühiskonna- ja kultuuritegelastele küsimuse: «Millisena te kujutate endale ette maailma ja teie kodumaad kahekümne aasta pärast?»

Pressiagentuur on saanud oma ankeedile juba tuhandeid vastuseid. Vastuseid on saatnud inimesed kõigist maailmajagudest, erinevaist rassidest, erinevate vaadete ja erineva ühiskondliku positsiooniga.

Ankeedile vastasid näiteks 109-aastane moskvalanna ja 13-aastane Vietnamis koolipoiss, suurtööstur Jaapanist ja India talupoeg, ajalehe «New York Times» vaatleja ja Tseiloni Kommunistliku Partei juht, Ungari Teaduste Akadeemia president ja Argentiina üliõpilane. Kirju tuleb üha juurde.

Kõiki kirju peale ühe erandi iseloomustab sügav usk sotsiaalsesse progressi, inimkonna arendamatusesse võimalustesse ja mõistusse. Erandiks on ühe Londoni arhitektuuriorganisatsiooni juhi vastus, kes kirjutab: «Meile teeb praegune olukord maailmas nii palju tuskat, et me ei näe mõtet midagi öelda praegu maailma kohta, mis kahekümne aasta pärast võib-olla enam ei eksisteeri.»

Kirjade autorid käsitlevad peaaegu kõiki tuleviku, aga see tähendab ka kõiki tänapäeva põhiprobleeme. Lühidalt võib nende mõtted kokku võtta nii: - sõjaohu kõrvaldatakse! - NLKP teostab oma programmi! - kolonialism kaob maa pealt! - viletsus, nälga ja haigused võidetakse! - maailm areneb progressi teel mööda! Selline on kuue kontinendi paljuhääline vastus ankeedile. A. HANSEN

KES KEDA?

Niisuguse võistluse nimetus all selgitati välja tänavune varbiigi tugevaim orienteerumisspordi kollektiiv. Võistlus toimus Järva-Jaani lähedal 20-liikmeliste (10 naist + 10 meest) võistkondade vahel. Nii suurte võistkondade koostamine oli jõukohane ainult neljale kollektiivile: TRÜ-le, Eesti Tööstusprojekte, ATMM PUK-ile (Autoteede ja Maanteede Ministreeriumi Projekteerimis-Uurimiskontor) ja meie instituudile. Oma parimas rivistuses oli väljas TRÜ Spordiklubi, kelle koosseisu kuulusid ka üliõpilased lõpetanud (mõned juba hea hulk aastaid tagasi (I. Kask). Meie olime väljas vastavalt juhendile praeguste üliõpilaste ja teenistujate; nõrgendatud koosseis oli ka ETP.

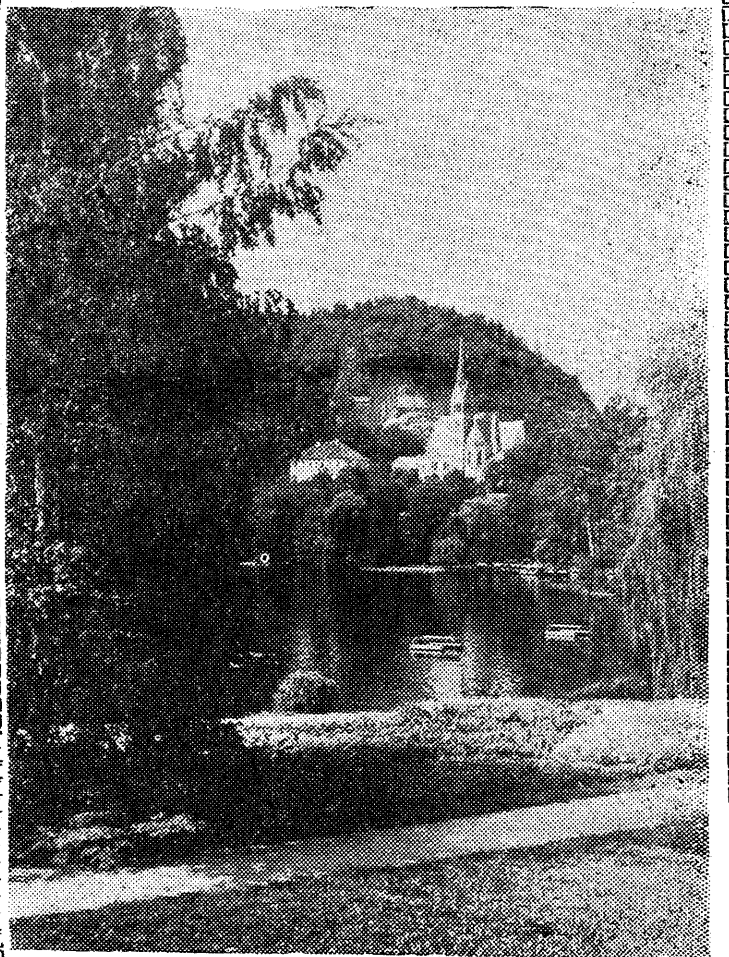
Diplomitega autasustati kuut paremat individuaalselt ja kõiki võistkondi. Naistest tulid jälle esimesele kohale võrdse arvu 222 punktiga TRÜ võistleja Helle Riitsing, TPI 1962. a. lõpetaja Väike Randloo, Anne Lõhmus (TRÜ) ja Tiu Liblik (TRÜ). Nende vahelise paremusjärjestuse määras ülaltoodud järjekorras võistlusmaa läbimise aeg. 5. oli M. Miljan (TRÜ) 208 p. ja 6. Siina Krehova (TPI) 192 punktiga.

Meestest saavutas suurepärase tulemuse 376 punkti tänavune Eesti meister ja edetabeli juht Madis Aruja (TRÜ). 2. R. Mürk (TRÜ) 333 p. 3. T. Laja (ETP) 312 p. 4. E. Lelumees (ind.) 289 p. 5. R. Tõnuri (TPI) 277 p. 6. A. Kivistik (TRÜ) 270 p.

Võistkondadest saavutas esikoha ja võitis tänavuse «kristall-gloobuse» TRÜ 3282 punktiga. 2. TPI 2857 p. 3. ETP 2568 p. 4. ATMM PUK 2177 p.

Lõpetuseks võiks öelda niipalju, et võistlustulemustele avaldas mõju mõned kontrollpunktide asetuse väike ebatäpsus, mille all kannatas enamik meie võistlejaid. Alla oma võimeid esinesid ka meie tipiorienteerujad (Vetla, Järkovets, Tõnuri, Toom, Lasseron jt.) Ega midagi, tuleval aastal kindlasti paremini!

REIN TÕNURI

BLEDI JÄRV ON ÜKS MAALISEMAID KOHTI JUGO-SLAAVIAS.

TELLIGEM AJAKIRJU!

On avatud tellimuste vastuvõtmine NSVL Riikliku Kirjastuse «Высшая школа» poolt väljaantavatele kõrgema ja Keskerihariduse Ministreeriumi ajakirjadele 1963. aastaks. Kirjuri «Вестник высшей школы» valgustab NSVL kõrgemate koolide elu ja tegevust.

Table with columns: Numbrite arv aastas, Tellimise hind aastas, rbl. kop., and list of journals like 'Цветная металлургия', 'Биологические науки', etc.

dude ning teaduslike töötajate teaduslike uurimiste materjale. Ajakirjad on ette nähtud teaduslikele tööajale, õppejõududele, aspirantidele ja vanemate kursuste üliõpilastele kõrgemates koolides. «Бюллетень Министерства высшего и среднего специального образования СССР». Avaldab kõrgematesse ja keskkoolidesse püüvaid määrusi ja käskkirju ning instruksioone. Tellimise sagedus - 12 numbrit aastas. Tellimise hind - 3 rbl. Tellimusi võetakse vastu «Ajakirjandusliidu» osakondades, peapostkontorites, sidekontorites ja jaoskondades, samuti ühiskondlike ajakirjanduse levitajate kaudu tehastes ja vabrikutes, kaevandustes, ettevõtetes ja ehitustel, kolhoosides, sovhoosides, asutustes ja õppesutustes, «Высшая школа» Kirjastus

Toimetaja asetäitja K. LOO

Organ партбюро, ректората, комитетта ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин.